

БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК, АНАЛІЗ ТА АУДИТ

УДК 339.1-657

DOI: <https://doi.org/10.37320/2415-3583/12.35>**Кірсанова В.В.**кандидат економічних наук, доцент,
Одеський національний політехнічний університет
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-6875-0065>**Ковальова О.М.**кандидат економічних наук, доцент,
Одеський національний політехнічний університет
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-2080-1150>

ОБЛІКОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ-ДИСТРИБ'ЮТОРІВ ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ ПРОДУКЦІЇ

У статті визначено фактори, що відображають особливості сучасного стану фармацевтичного ринку України. Проаналізовано динамічні показники розвитку українського фармацевтичного ринку у розрізі видів лікарських засобів, цінового сегменту, змін у законодавстві щодо імпорту лікарських засобів в умовах епідеміологічної кризи, розподілу українського фармацевтичного ринку між компаніями, що забезпечують імпорт необхідних фармацевтичних товарів, імпорту фармацевтичних товарів у розрізі країн походження товарів. Сформовано вимоги до обліку фармацевтичних товарів, дебіторської та кредиторської заборгованості підприємств-дистриб'юторів фармацевтичних товарів. Відповідно до визначених особливостей фармацевтичного ринку країни розроблено пропозиції щодо робочого плану рахунків підприємств-дистриб'юторів фармацевтичних товарів задля оптимізації співпраці з контрагентами та приймання управлінських рішень з урахуванням промоції лікарських засобів.

Ключові слова: фармацевтичний ринок, дистриб'ютори фармацевтичної продукції, облікове забезпечення, облікова інформація, робочий план рахунків.

Постановка проблеми. Кожна людина має право на охорону здоров'я, медичну допомогу, що закріплено статтею 49 Конституції України. Держава повинна створювати ефективні умови для ефективного й доступного для всіх громадян медичного обслуговування, що передбачає доступність ефективних, безпечних і якісних лікарських засобів за прийнятними цінами та їх раціональне використання. Промоція лікарських засобів охоплює всі ланцюги з виробництва та обігу, включає у коло суб'єктів промоції фармацевтичні компанії та компанії-дистриб'ютори.

Сучасні економічні реалії та умови епідеміологічної кризи визначають актуальність оперативного отримання інформації про стан забезпечення лікарськими засобами, виробами медичного призначення, предметами санітарії, медичною апаратурою та обладнанням фармацевтичного ринку країни. Систематизація та аналіз отриманої інформації, що має відповідати запитам менеджменту, стає основою прийняття відповідних управлінських рішень з урахуванням соціальної відповідальності підприємств-дистриб'юторів фармацевтичної продукції в умовах кризи. Питання облікового забезпечення діяльності підприємств-дистриб'юторів фармацевтичної продукції щодо товарного забезпечення, співпраці з контрагентами потребують уточнення з урахуванням вимог функціонування фармацевтичного ринку.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У дослідженнях вітчизняних науковців багато уваги приділено аналізу фармацевтичного ринку. Так, Л.М. Ємельяненко, М.М. Кохан [1] висвітили глобальні тренди на

світовому ринку фармацевтичних препаратів, які суттєво впливають на розвиток вітчизняного ринку через те, що на ньому представлено багато фармацевтичних компаній, відомих у світі. А.С. Чкан [2] аналізував стан сучасного фармацевтичного ринку України для визначення умов його сталого розвитку. Теоретичні засади організації та економіки фармації, зокрема організація роботи оптової фармацевтичної фірми та аптечного складу, викладені колективом авторів під керівництвом А.С. Немченко [3]. Дослідження соціальної фармації як складової частини системи фармацевтичного забезпечення лікарськими засобами населення та лікарських закладів започатковано А.А. Котвіцькою, І.В. Кубаревою, О.О. Суриковим та іншими науковцями [4]. Прикладні аспекти діяльності підприємств-дистриб'юторів фармацевтичної продукції, зокрема їх облікового забезпечення, не знайшли широкого висвітлення у наукових працях останніх років.

Мета статті полягає у визначенні факторів впливу, що відображають особливості сучасного стану фармацевтичного ринку України, на облікове забезпечення діяльності підприємств-дистриб'юторів фармацевтичної продукції; розробленні пропозицій з актуалізації облікової інформації для прийняття управлінських рішень щодо співпраці з контрагентами для виконання вимог промоції лікарських засобів.

Виклад основного матеріалу. Облікове забезпечення діяльності дистриб'юторів фармацевтичної продукції має відображати особливості функціонування фармацевтичного ринку України та законодавчі ініціативи, що прийняті на початку 2020 р. у зв'язку з

епідеміологічною світовою кризою. Український фармацевтичний ринок характеризується динамічним розвитком [5, с. 7]. За прогнозами експертів його приріст у 2020 р. порівняно з 2019 р. має скласти до 15,4%, проте ця величина може бути скорегована, оскільки оцінки надавались на початку світової епідеміологічної кризи, пов'язаною з поширенням COVID-19. За даними на початок 2019 р. серед товарів фармацевтичного ринку найбільша частка обігу припадає на лікарські засоби, що становить 83,7% [6].

Оцінювання зростання торговельної діяльності лікарськими засобами може бути проведено як у грошовому вираженні, так і в натуральній формі. Грошова оцінка демонструє приріст на 89 млрд. грн., що у відносній величині становить 22,5% на початок 2019 р. порівняно з аналогічним періодом 2018 р. У натуральній формі ринок лікарських товарів зріс на 4% станом на початок 2019 р. порівняно з минулою звітною датою, становлячи 1,8 млрд. одиниць (упаковок).

Суттєвим фактором впливу на тенденції розвитку фармацевтичного ринку є доходи покупців, що визначає сегмент лікарських засобів за ціною політикою, що користується найбільшим попитом. Відповідно, цей фактор також береться до уваги в процесі відбору фармацевтичних товарів для імпорту для забезпечення запланованих продаж. В Україні найбільшим попитом користуються фармацевтичні товари з низькою ціною, що становлять 58,6% продаж (рис. 1).

Низька питома вага високого та середнього цінового сегментів обумовлена обмеженою купівельною спроможністю домогосподарств.

Задля забезпечення широкої доступності лікарських засобів у період епідемії COVID-19 урядом було прийнято Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України, спрямованих на запобігання виникненню і поширенню коронавірусної хвороби (COVID-19)» від 17 березня 2020 р. № 530-IX [8]. Ключові положення нормативно-правового документа, що будуть впливати на подальше закріплення найбільшої частки продаж за лікарськими засобами низького цінового сегменту, схематично наведено на рис. 2. Звільнення від сплати ПДВ, ввізного мита та контроль з боку КМУ за цінами сприятимуть підтримці домогосподарств щодо купівлі лікарських засобів.

До впровадження цієї низки змін у законодавчих актах однією з проблем фармацевтичного ринку нау-

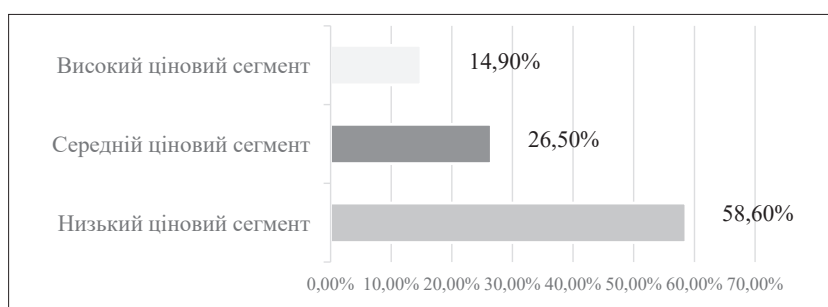

Рисунок 1 – Структура роздрібної торгівлі лікарськими засобами за критерієм цінового сегменту фармацевтичних товарів

Джерело: складено за даними джерела [7]

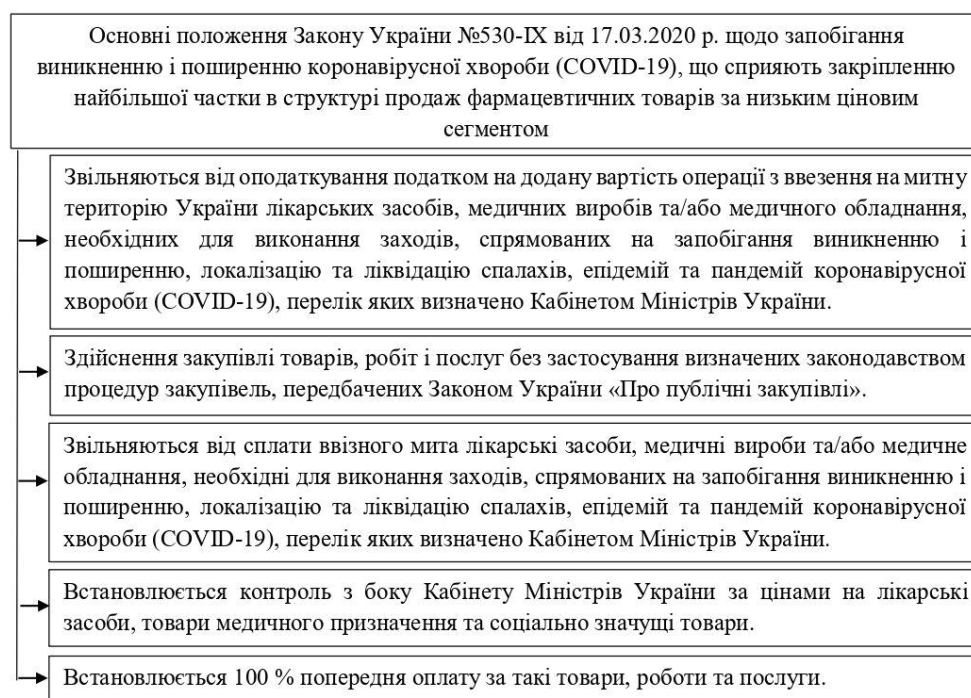

Рисунок 2 – Основні положення Закону України щодо запобігання виникненню і поширенню коронавірусної хвороби (COVID-19), що сприяють закріпленню найбільшої частки в структурі продаж фармацевтичних товарів за низьким ціновим сегментом від 17 березня 2020 р. № 530-IX [8]

ковці вважали недокомпенсацію державою вартості ліків. Започатковані ініціативи уряду в подальшому можуть мати позитивний ефект як щодо розвитку фармацевтичного ринку, так і для соціальної підтримки населення.

Забезпечення лікарськими засобами фармацевтичного ринку значною мірою відбувається через підприємства-дистриб'ютори. Постанова Кабінету Міністрів України [9] уточнює деякі категорії, що необхідні для розуміння специфіки діяльності саме підприємства-дистриб'ютора фармацевтичної продукції, який є об'єктом дослідження, що систематизовано на рис. 3.

Нині на українському фармацевтичному ринку діють три компанії, що забезпечують імпорту необхідних фармацевтичних товарів, зокрема лікарських

засобів, в Україну, а саме СП «Оптіма-Фарм», ЛТД ТОВ «БаДМ» та ТОВ «Вента.ЛТД», які обіймають більш ніж 2/3 частини фармацевтичного ринку. До топ-10 компаній-постачальників також належать «Фіто-Лек», «Фармапланета», «М.Т.К.», «Аметрин ФК», «Томаш», «Фармако», «Долфі-Україна» [10].

Основні країни, з яких здійснювався імпорту лікарських засобів на суму 1,544 млрд. дол., представлені на рис. 4 за даними Інфографічного довіднику «Фармацевтика України», підготовленого за участю Фармацевтичної фірми «Дарниця», Торгово-промислової палати України та «АЕQUO» [10].

Імпорту лікарських засобів безпосередньо пов'язаний з попитом на фармацевтичному ринку, який, зокрема, визначається сучасною епідеміологічною ситуацією та сезонними захворюваннями. Актуальна

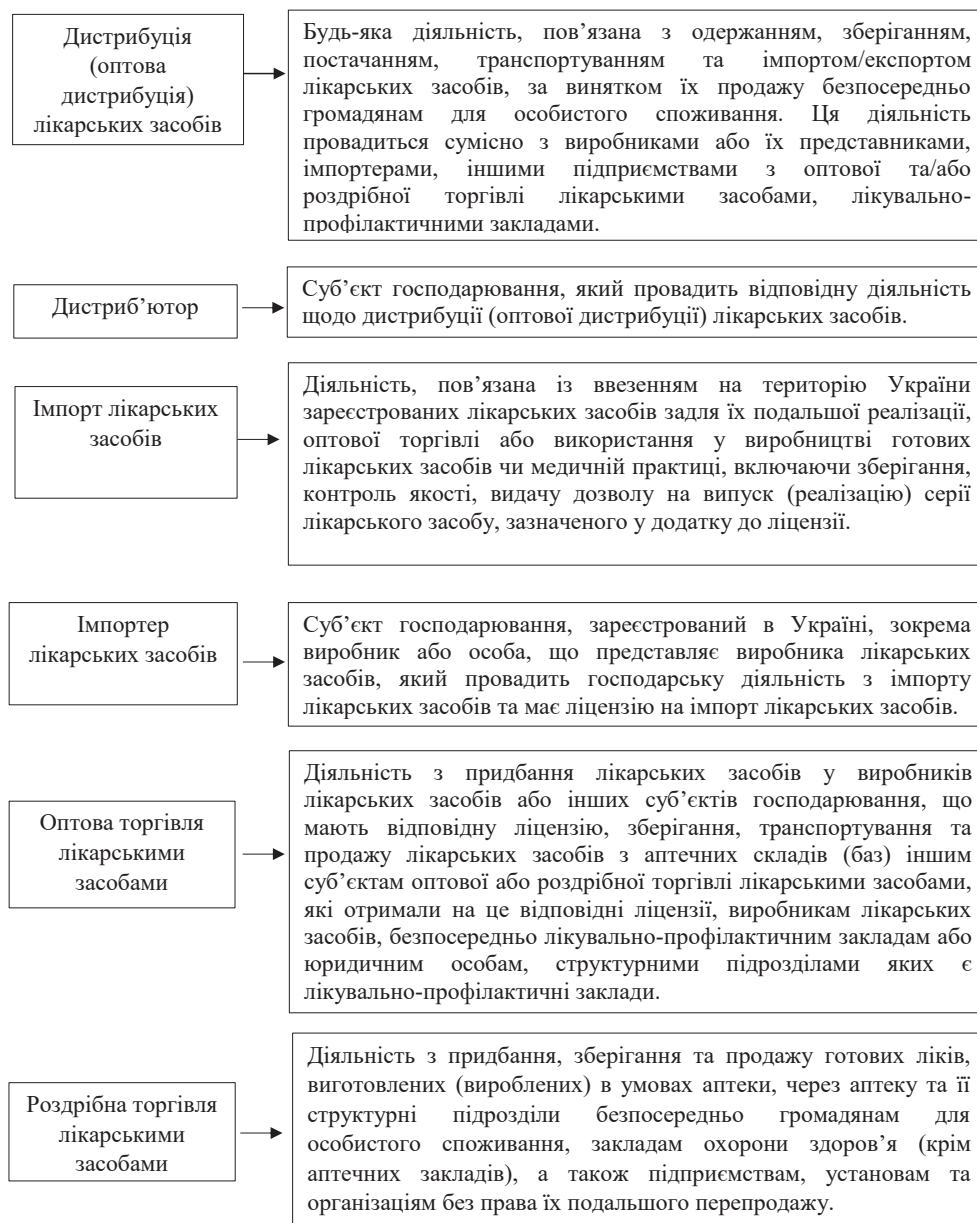

Рисунок 3 – Поняття щодо провадження оптової та роздрібною торгівлі лікарськими засобами, імпорту лікарських засобів відповідно до Постанови КМУ № 929 [9]

ситуація із захворюваністю на коронавірусну хворобу (COVID-19) створює передумови для інтенсифікації розвитку постачальників фармацевтичної продукції та їх вигідного позиціонування.

Головним призначенням облікового забезпечення (системи, механізму) є забезпечення системи менеджменту (оперативного, фінансового, стратегічного) обліково-аналітичною інформацією, необхідною для прийняття ефективних управлінських рішень [11, с. 57]. Отже, базою для формування комплексного уявлення про стан підприємства щодо фінансово-господарської діяльності є бухгалтерський облік, що будуватиметься на ключових елементах, а саме рахунках бухгалтерського обліку. Чим більш структурованим та системним буде за своєю сутністю робочий план рахунків, за допомогою якого буде отримана облікова інформація щодо стану запасів лікарських засобів, економічних відносин з постачальниками та покупцями, тим ефективніше буде здійснюватися моніторинг за актуальною ситуацією та забезпечуватися своєчасне прийняття управлінських рішень, що є актуальною потребою в умовах епідеміологічної кризи. Упорядкування та деталізація Робочого плану рахунків дадуть змогу вдосконалити облік за групами товарів та контрагентами, що вплине на системне вирішення виникаючих завдань перед підприємством.

Визначені особливості функціонування фармацевтичного ринку, особливо в умовах епідеміологічної кризи, дають змогу сформулювати вимоги щодо облікового забезпечення обліку фармацевтичних товарів, дебіторської та кредиторської заборгованості підприємств-дистрибуторів фармацевтичних товарів. Облікова інформація має відображати:

- місце походження товарів (вітчизняні, імпортні);
- імпортні товари за країною походження;
- лікарські засоби, медичні вироби та/або медичне обладнання, необхідне для життя заходів, спрямованих на запобігання виникненню і поширенню, локалізацію та ліквідацію спалахів, епідемій та пандемій коронавірусної хвороби (COVID-19), що звільнені від оподаткування податком на додану вартість, від сплати ввізного мита та входять до переліку, що визначений Кабінетом Міністрів України;

- асортиментний склад товарів (лікарські засоби; вироби медичного призначення; предмети санітарії та гігієни; медична апаратура; медичні інструменти; медичне обладнання);

- особливості ціноутворення на товари (товари зі знижкою; товари за повною вартістю; акційні товари);

- товари за ціновим сегментом (високий ціновий сегмент; середній ціновий сегмент; низький ціновий сегмент).

Доцільність відкриття аналітичних рахунків до субрахунку 281 «Товари на складі», рахунків 63 «Розрахунки з постачальниками та підрядни-

ками» та 36 «Розрахунки з покупцями та замовниками» обумовлена такими факторами:

- наявність можливих перебоїв з поставкою окремих груп товарів з-за кордону, що не входять до переліку, затвердженому у Законі України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України, спрямованих на запобігання виникненню і поширенню коронавірусної хвороби (COVID-19)» від 17 березня 2020 р. № 530-ІХ, що потребує пошуку альтернативних фармацевтичних товарів від українських виробників;

- уточнення особливостей формування замовлень товарів з використанням інструментів е-комерції відповідно до особливостей цінової політики щодо них у конкретний момент часу, що дає можливість відслідковувати попит споживачів та анонсувати на веб-сайті пропозиції щодо знижок та акцій.

Додержуючись принципів відображення інформації, зазначаємо, що код аналітичного субрахунку 281 «Товари на складі» буде мати вигляд 281.X.XX.X.X.X.X.X. У табл. 1 наведено пояснення щодо запропонованого кодування. Для управління фінансовими результатами діяльності підприємства необхідно мати інформацію щодо валового прибутку за видами товарів, що реалізує дистрибутор на ринку. Доцільно вести аналітичний облік доходів від реалізації товарів (рахунок 702) та собівартості реалізованих товарів (рахунок 902) в розрізі кодів рахунків, що наведені для рахунку 281 у табл. 1.

Рахунок 63 «Розрахунки з вітчизняними постачальниками» доцільно вести в аналітичному розрізі відповідно до принципів, що наведені, з урахуванням специфіки субрахунків з можливістю виокремлення розрахунків з постачальниками, що відображають заборгованість за лікарські засоби вітчизняного або імпортного походження; заборгованості за видами лікарських засобів у розрізі номенклатури та асортиментного складу; особливості ціноутворення; відповідного цінового сегменту.

Рахунок 361 «Розрахунки з вітчизняними покупцями» доцільно вести в аналітичному розрізі з урахуванням специфіки субрахунків з можливістю виокремлення розрахунків з покупцями, що відображають належність до аптечної мережі, окремої аптеки, лікарського закладу, інших покупців; заборгованості

Рисунок 4 – Ключові країни-імпортери лікарських засобів в Україну за період з 1 січня 2018 р. по 1 січня 2019 р.

Таблиця 1 – Принцип кодування субрахунку 281 «Товари на складі»

Позначення	Принцип визначення субрахунків	Коди субрахунків
281	Товари на складі	
X	Місце походження товарів	0 – Україна; 1 – імпорتنі
XX	За країною походження	01 – Німеччина; 02 – Індія; 03 – Франція...; 10 – Іспанія; 11 – ...
X	Товари, звільнені від оподаткування ПДВ та мита	0 – не звільнені; 1 – звільнені
X	Номенклатурний склад товарів	1 – лікарські засоби; 2 – вироби медичного призначення; 3 – предмети санітарії та гігієни; 4 – медична апаратура; 5 – медичні інструменти; 6 – медичне обладнання
X	Асортиментний склад товарів з кожної номенклатурної групи	1...
X	Особливості ціноутворення товарів	1 – товари за повною вартістю; 2 – товари зі знижкою; 3 – акційні товари
X	Ціновий сегмент	1 – високий ціновий сегмент; 2 – середній ціновий сегмент; 3 – низький ціновий сегмент

за лікарські засоби вітчизняного або імпортного походження; заборгованості за видами лікарських засобів у розрізі номенклатури та асортиментного складу; відповідно до особливостей ціноутворення та певного цінового сегменту.

Висновки. Розроблені пропозиції з удосконалення Робочого плану рахунків дадуть змогу переглянути доцільність співробітництва з певними групами контрагентів, запропонувати зміну алгоритмів у ціновій

політиці, забезпечити безперервні поставки товарів в умовах епідеміологічної кризи до аптечних мереж, окремих аптек та лікувальних закладів.

Сучасні реалії діяльності підприємств оптової торгівлі, зокрема дистриб'юторів фармацевтичної продукції, передбачають високий рівень діджиталізації та використання інструментів е-комерції. Напрямом подальших досліджень є визначення особливостей та складу витрат на збут в умовах інтернет-торгівлі.

Список використаних джерел:

1. Смельяненко Л.М., Кохан М.М. Гармонізація регуляторного середовища торгівлі лікарськими засобами на фармацевтичному ринку України. *Ефективна економіка*. 2018. № 7. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=7084> (дата звернення: 12.06.2020).
2. Чкан А.С., Бучковська О.Ю., Бучковський Г.В. Розвиток фармацевтичного ринку України за рахунок запровадження програм лояльності. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Наукова серія: Економіка і менеджмент*. 2017. Вип. 27 (1). С. 90–93. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvmgu_eim_2017_27%281%29_22 (дата звернення: 12.06.2020).
3. Організація та економіка фармації. Ч. 1 : Організація фармацевтичного забезпечення населення : національний підручник для студентів вищих навчальних закладів / за ред. А.С. Немченко. Харків : НФаУ ; Золоті сторінки, 2015. 360 с.
4. Котвіцька А.А., Кубарева І.В., Суриков О.О., Волкова А.В. Соціальна фармація як складова системи фармацевтичного забезпечення населення та міждисциплінарна наука. *Соціальна фармація в Україні: стан, проблеми та перспективи* : матеріали Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції за участю міжнародних спеціалістів (м. Харків, 3 квітня 2013 р.) / ред. кол.: А.А. Котвіцька та ін. Харків : вид-во НФаУ, 2013. С. 14–29.
5. Гречко А.В., Лучка В.В. Проблеми та перспективи розвитку національної економіки. *Сучасні проблеми економіки і підприємництва*. 2018. Вип. 21. С. 5–12.
6. Кулицький С.С. Фармацевтична галузь і фармацевтичний ринок в Україні: стан і проблеми розвитку. *Україна: події, факти, коментарі*. 2019. № 6. С. 41–53. URL: <http://nbuv.gov.ua/images/ukraine/2019/ukr6.pdf> (дата звернення: 12.06.2020).
7. Чорноротов О.В. Фармацевтичний ринок України в I півріччі 2018 року. *Рейтингове агентство «Кредит-Рейтинг»*. URL: <http://www.credit-rating.ua/ua/analytics/analytical-articles/14474> (дата звернення: 12.06.2020).
8. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України, спрямованих на запобігання виникненню і поширенню коронавірусної хвороби (COVID-19) : Закон України від 17 березня 2020 р. № 530-IX / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/530-IX> (дата звернення: 12.06.2020).
9. Про затвердження Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з виробництва лікарських засобів, оптової та роздрібною торгівлі лікарськими засобами, імпорту лікарських засобів (крім активних фармацевтичних інгредієнтів) : Постанова Кабінету Міністрів України від 30 листопада 2016 р. № 929. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929-2016-%D0%BF#n12> (дата звернення: 12.06.2020).
10. Фармацевтика України : Інфографічний довідник. 2019. URL: https://businessviews.com.ua/ru/get_file/id/the-infographics-report-pharmaceutical-industry-of-ukraine-2019.pdf (дата звернення: 12.06.2020).
11. Кірсанова В.В., Волощук Л.О., Філіппова С.В. Обліково-аналітичні інструменти управління реальними інвестиціями підприємства у процесі інноваційного розвитку : монографія. Одеса : ФОП Бондаренко М.О., 2015. 198 с.

References:

1. Jemeljanenko L.M., Kokhan M.M. (2018) Gharmonizacija reghuljatornogo sredovyshha torghivli likarsjkyjmy zasobamy na farmaceutychnomu rynku Ukrajinu. [Harmonization of the regulatory environment of trade in medicines in the pharmaceutical market of Ukraine] *Efficient economy*. № 7. Available at: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=7084> (accessed: 12 May 2020).
2. Chkan A.S., Buchkovsjka O.Ju., Buchkovsjkyj Gh.V. (2017) Rozvytok farmaceutychnogho rynku Ukrajinu za rakhunok zaprovadzhenja program lojalnosti. [Development of the pharmaceutical market of Ukraine due to the introduction of loyalty

programs] *Scientific Bulletin of the International Humanities University. Scientific series: Economics and Management*, vol. 27 (1), pp. 90–93. Available at: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvmgu_eim_2017_27%281%29_22 (accessed: 12 May 2020).

3. Nemchenko A.S. (2015) *Orghanizacija ta ekonomika farmaciji. Ch. 1 : Orghanizacija farmaceutychnogho zabezpechennja naselennja* (2015) [Organization and economics of pharmacy. P. 1 : Organization of pharmaceutical supply to the population]. Kharkiv : NFaU ; Zoloti storinky.

4. Kotvits'ka A.A., Kubarieva I.V., Surikov O.O., Volkova A.V. (2013) *Sotsial'na farmatsiia iak skladova systemy farmatsevychnoho zabezpechennja naselennja ta mizhdystyplinarna nauka*. [Social pharmacy as a component of the system of pharmaceutical provision of the population and interdisciplinary science]. *Proceedings of the Sotsial'na farmatsiia v Ukraini: stan, problemy ta perspektyvy (Ukraine, Kharkiv, 3 April, 2013)*, pp. 14–29.

5. Hrechko A.V., Luchka V.V. (2018) *Problemy ta perspektyvy rozvytku natsional'noi ekonomika*. [Problems and prospects for the development of the national economy]. *Modern problems of economy and entrepreneurship*, vol. 21, pp. 5–12.

6. Kulyts'kyj S.S. (2019) *Farmatsevychna haluz' i farmatsevychnyj rynek v Ukraini: stan i problemy rozvytku*. [Pharmaceutical industry and pharmaceutical market in Ukraine: state and problems of development]. *Ukraine: events, facts, comments*, vol. 6, pp. 41–53. Available at: <http://nbuviap.gov.ua/images/ukraine/2019/ukr6.pdf> (accessed: 12 May 2020).

7. Chornorotov O.V. (2018) *Farmatsevychnyj rynek Ukrainy v I pivrichchi 2018 roku* [Pharmaceutical market of Ukraine in the first half of 2018]. *Rating agency Credit-Rating*. Available at: <http://www.credit-rating.ua/ua/analytics/analytical-articles/14474> (accessed: 12 May 2020).

8. The Verkhovna Rada of Ukraine (2020), *The Law of Ukraine “About modification of some legislative acts of Ukraine directed on prevention of emergence and distribution of a coronavirus disease (COVID-19)”*. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/530-IX> (accessed: 12 May 2020).

9. Cabinet of Ministers of Ukraine (2016), *“Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine “About the statement of Licensing conditions of carrying out economic activity on production of medicines, wholesale and retail trade in medicines, import of medicines (except for active pharmaceutical ingredients)”*”, available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929-2016-%D0%BF#n12> (accessed: 12 May 2020).

10. *Farmatsevyka Ukrainy : Inforhrachnyj dovidnyk. 2019. (2019)* [Pharmaceutics of Ukraine : Infographic guide. 2019]. Available at: https://businessviews.com.ua/ru/get_file/id/the-infographics-report-pharmaceutical-industry-of-ukraine-2019.pdf (accessed: 12 May 2020).

11. Kirsanova V.V., Voloschuk L.O., Filyppova S.V. (2015) *Oblikovo-analitychni instrumenty upravlinnia real'nyimi investytsiyami pidprijemstva u protsesi innovatsijnogo rozvytku* [Accounting and analytical tools for managing real investments of the enterprise in the process of innovative development] Odessa : FOP Bondarenko M.O.

Kirsanova Viktoriia, Kovalova Olena
Odessa National Polytechnic University

ACCOUNTING SUPPORT OF ACTIVITIES OF DISTRIBUTORS OF PHARMACEUTICAL PRODUCTS

Modern economic realities and the conditions of the epidemiological crisis determine the relevance of promptly obtaining information on the status of the provision of medicines, medical supplies, sanitation items, medical equipment and equipment of the country's pharmaceutical market. Systematization and analysis of the information received, which should meet the requirements of management, becomes the basis for making appropriate management decisions, taking into account the social responsibility of pharmaceutical distributors and promotion companies. The issue of accounting support for the activities of pharmaceutical distributors for commodity supply, cooperation with contractors requires clarification, taking into account the requirements of the functioning of the pharmaceutical market, which determines the relevance of the study. The purpose of the article is to determine influence factors reflecting the features of the current state of the pharmaceutical market of Ukraine, accounting for the activities of pharmaceutical distributors and developing proposals for updating accounting information on cooperation with contractors in order to fulfill the requirements of the promotion of medicines. The dynamic indicators of the development of the Ukrainian pharmaceutical market in the context of the types of medicines, the price segment, changes in the legislation on the import of medicines in the context of the epidemiological crisis, the distribution of the Ukrainian pharmaceutical market between companies that import the necessary pharmaceutical goods, import pharmaceutical products by country of origin are analyzed. Requirements for accounting of pharmaceutical products, receivables and payables of pharmaceutical distributors are formed. According to certain features, proposals have been developed on an operating chart of accounts of pharmaceutical distributor enterprises regarding stock accounting, settlements with suppliers and settlements with customers, which helps to optimize cooperation with contractors, forms an information base for using modern methods of analysis and management decisions taking into account the promotion of medicines.

Key words: *pharmaceutical market, distributors of pharmaceutical products, accounting support, accounting information, operating chart of accounts.*

JEL classification: I11, I18, L22, L81, M41